

Kaninen som blev instängd

En saga för barn och andra

Förord 2010

Det här är en saga "för barn och andra". Rättare sagt är det en saga för barn och för barnet i den vuxne. Följande rader kan sägas vara ett *förord för den vuxne*:

Sagan tillägnas Carin.

Det är ganska många år sedan vi möttes. Carin var i en och samma person sjuksköterska, diakonissa och psykoterapeut. I de två senare rollerna fick hon för mig den allra största betydelse. Numera har hon lämnat oss, men det är inte bara minnet av henne som består. Dörrar låstes upp, och förblev upplåsta, och de öppnade till vägar som jag aldrig hade sett. Det är privilegierat eller en nåd, och min tacksamhet och glädje över att nu kunna gå dessa vägar går inte att mäta.

En gång, under några månaders tid, skrev vi en saga också. Det var alltså jag som bit för bit skrev den, men utan Carin som intresserad lyssnare hade den nog inte blivit av.

Några år efteråt gick jag igenom och varsamt bearbetade den. Nu, ytterligare några år senare, har jag putsat språket en aning lite här och där. Viktigare är att jag hittade en bortglömd dikt som, tillsammans med en bild från den tiden, kan bli ett litet efterord. Här är sagan nu, för den som vill läsa.

Tiderna är svåra. Då är det förhoppningsfullt att också kunna säga om Carin att hon tycktes ha en orubblig tro på det goda i människan.

16 mars

Björn Backengård

I ett främmande hus

Oooh, vad hungrig han var! Aldrig tidigare hade han varit så tom i magen. Blad och gräs och morötter och sådant, som kaniner älskar, var bara inte att tänka på. Här fanns inget sådant. Överallt, i varenda vrå, hade han letat, och ingenstans hittade han något att äta. Jo, en burk konserver, som det stod "Ananas i skivor" på, fanns här. Kanintänder är starka och är den kanske vackraste sortens tänder i hela djurriket. De gnager lätt igenom sådant som hårda morötter, men konservburkar av plåt, det går bara inte. Det finns gränser för allt. Men visst kunde det ha varit gott med ananas, fast det ju inte precis är kaniners baslivsmedel.

I två dygn hade han varit instängd i det här konstiga huset nu. Kaniner är nyfikna av sig, det bara är så, det är deras natur. De har ett ordspråk:

– En nyfiken kanin blir en klok kanin.

Det hade han alltid fått höra. Det begrep han också sedan länge, att om man inte är nyfiken lär man sig heller inget. Den här gången hade han nog varit alltför nyfiken i alla fall.

Det hela började på fredag eftermiddag. En dörr stod öppen på det där konstiga huset på andra sidan vägen, som går förbi den gamla eken.

– Vad finns det där inne? undrade han.

Frågan fascinerade honom.

– Vad? Är huset tomt? Bor det nån där?

Han hade sett människor i närheten av huset flera gånger. Just nu verkade det emellertid inte som om någon var hemma. Fast en dörr var öppen.

– Så slarvigt av dem att inte stänga dörren, tänkte han.

Han kunde inte motstå frestelsen att undersöka saken närmare. Snart hade han skuttat ända fram och satt i dörröppningen och lyssnade, nosade och såg sig försiktigt omkring gång på gång. Han kom ihåg ett annat ordspråk nu:

– En oförsiktig kanin blir en kortlivad kanin.

– Vilket hemskt ordspråk, tänkte han. Brr, så ruskigt. Det andra ordspråket är mycket trevligare.

Sedan han hade lyssnat, nosat och försiktigt sett sig noga omkring i flera

minuter, utan att märka något som verkade farligt, bestämde han sig djärvt: Han skulle in! En sekund senare var han inne i hallen, och efter ytterligare två sekunder var han inne i köket. Där stannade han upp. Här såg ut som i vilket hus som helst, antog han, fast han aldrig tidigare hade varit inne i något annat än kanin-hus.

– Vi kaniner bor också i "hus", tänkte han. Men de är nere i jorden.

Här fanns stolar, bord och en massa saker, som de som bodde här antagligen använde ibland. Han visste inte så noga. Mest nyfiken blev han först på en sko. Den var vit och blå och luktade jord och gräs, och människa naturligtvis. Sedan hoppade han upp på en stol och ställde sig på bakbenen för att få överblick över bordet. En tidning. Två koppar. Han hoppade upp på bordet. Det var kaffe kvar i en av kopparna. Han nosade.

– Usch, hur kan de dricka sånt?

Han hoppade ner och var just på väg in i nästa rum, då det smällde till. Hjärtat hoppade upp i halsgropen, och pulsen gick upp till det dubbla, och på en halv sekund var han vid ytterdörren – som var stängd! Den hade blåst igen. Å, milda makter!

Han var instängd! Sextiotre gånger hoppade han upp så högt han kunde mot dörrhandtaget för att försöka hugga tag i det och öppna. Han räknade alla gångerna. Sedan försökte han minst tvåhundra gånger (han orkade inte räkna) putta upp dörren med alla sina krafter. Det gick inte. Sedan rusade han runt i alla rummen för att se om det kanske fanns något öppet fönster. Nej. Då sprang han runt ännu en gång och undersökte fönstren. Inte nu heller och det kanske var väntat. Pladask föll han av utmattning ihop mitt på köksgolvet. Där låg han på magen, med nosen mot golvet (som luktade fernissa) och med tassarna rätt ut åt var sitt håll.

– Men *vad* har jag ställt till med nu? tänkte han. Fast det kanske inte var mitt fel ändå, för vem kunde ana att dörren skulle blåsa igen? Det var nog inte ens en chans på miljonen, att dörren skulle råka blåsa igen just när jag var här inne.

Det började skymma ute och snart var det

mörkt. I ett hörn intill en stol hade någon lämnat en tröja på golvet. Han kurade ihop sig på tröjan. Snart började han tänka på sin mamma och de andra kaninerna.

– Vad de ska undra var jag är, tänkte han. Och vad mamma ska vara ängslig!

– Fungerar telepati tro? kom han plötsligt på. Somliga säger det, men jag har alltid tvivlat. I ett sånt här läge måste dock alla medel prövas.

Så han blundade och koncentrerade tankarna allt vad han kunde och formulerade följande meddelande, som han koncentrerad och intensivt tänkte sju gånger:

– S O S, S O S. Är instängd i det konstiga huset bakom vägen, som går till eken. Oskadad men kommer inte ut.

Det började smattra mot taket, och han förstod att det regnade.

– Det kunde ha varit värre. Här är i alla fall torrt och tak över huvudet.

– Undrar om nån uppsnappade meddelandet? tänkte han sedan och somnade.

När han vaknade var det ljust igen, och han hörde röster ute.

– Nu kommer de! tänkte han och pulsen var återigen uppe i det dubbla. Nu kommer de som bor här.

Fort smet han iväg till ytterdörren och kröp ihop och gömde sig i vrån intill. Hans plan var nu att ögonblickligen när dörren gick upp, skulle han smita ut snabbare än en oljad blix.

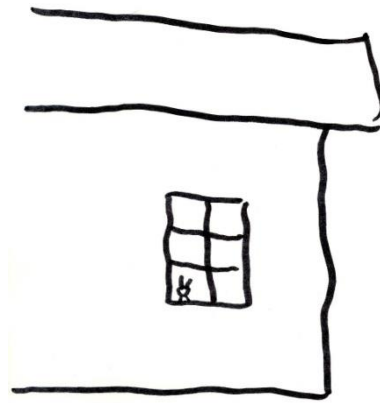
– Men tänk om de har en hund med sig! kom han på utan att förstå varför.

Han blev nästan skrämmd från vettet.

– Nåja, i så fall får jag väl smita mellan benen på den. Många hundar har jag sprungit ifrån förr, och det ska nog gå nu också.

Han lugnade ned sig och lyssnade igen. Nu var rösterna svaga och långt borta. Det var ingen som skulle till huset, utan det var bara några som hade gått förbi på vägen.

Fyra gånger till den dagen hörde han steg eller röster och intog platsen vid dörren, beredd att göra en snabb utbrytning. Men ingen kom till det konstiga huset, och dagen gick.

Dagen gick, och han letade efter något att äta men fann inget. Vatten fann han dock, som tur var. Någon hade vattnat blommor och lämnat en kanna framme, halvfull med vatten. Han lutade på den och drack ur pipen.

Några gånger tänkte han på sin mamma och de andra kaninerna. De gångerna försökte han åter sända det telepatiska meddelandet, fast han tvivlade på att någon skulle råka ha sin telepati-mottagare inställd på just hans frekvens. I dag lade han också till:

– Saknar föda. Har vatten.

Han somnade tidigt den kvällen och drömde att han jagade hundar. Sedan drömde han att han var astronaut.

Han vaknade, och nu var det alltså söndag.

Ute, på fönsterbrädan, satt en skata. Den såg intresserat och länge på honom. Kaninen tyckte att det var obehagligt.

– Det är svårt att förstå sig på skator, sa han för sig själv. Undrar vad den tänker på? Så flög den. Huset var helt tyst. Åter var han rädd.

Skulle de komma hem i dag så att han kunde smita ut genom dörren?

Egentligen hade han inte riktigt gillat rymningsplanen. Det fanns inget grandios eller hjältemodigt över den.

– Jag borde bryta mig ut på nåt stiligt sätt, sa han för sig själv. Kraftfullt och modigt. Tänk om jag gjorde det, vad kaninflickorna sen skulle beundra mig.

Långt bort i drömmarna kom han och fantiserade om att han slog ut dörren så att träflisorna rök. Sedan skulle det stå om honom i tidningen:

– Tapper kanin bröt sig ur livsfarlig situation med bara tassarna.

Han hade börjat fundera ut lämpliga intervjufrågor och -svar, då telefonen ringde och han häftigt och skrämmd återkom till

verkligheten. Minst tio gånger ringde den innan det åter blev tyst. Sedan dröjde det en halvtimme innan han var lugn igen.

Förutom att han var på god väg att svälta ihjäl, så var det ett fruktansvärt obehagligt hus. En skata som iakttar en när man sover. Telefon som ringer.

Frampå eftermiddagen trodde han att han hade bestämt sig:

– Om de inte kommer hem innan kvällen, så kraschar jag en fönsterruta och hoppar ut.

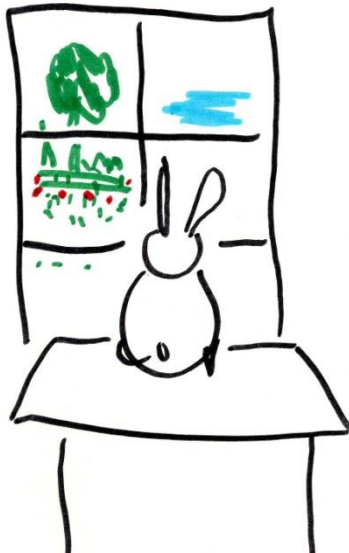
Den här idén var inte helt ny. Den hade prövats fram och tillbaka ända sedan lördag morgon. Det var bara det att han tvivlade på att det kunde vara helt rätt att slå sönder andras fönsterrutor. Därför hade han upprepade gånger avfärdat idén.

– Tänk om jag slår sönder en ruta! funderade han. Då kan det sen börja regna in i huset, och det kan bli fuktskador. Snön, till vintern alltså, kan driva in och förstöra nåt här inne. Kanske de där dumma skatorna skulle börja inrätta sig här inne och kanske bygga bo och smutsa ner.

– Nej, tänkte han, om jag slår sönder en ruta kanske huset sen skulle bli skadat.

– Alltså, kom han då fram till, om de inte kommer hem de närmaste dagarna, måste jag nog svälta ihjäl och dö här inne. Då hittar de en död kanin när de kommer hem.

Han funderade lite på var de skulle hitta honom. På köksgolvet eller i den mjuka soffan eller ...

När kvällen kom, satt han i soffan och insåg att han inte kunde bestämma sig. Skulle han krascha en ruta eller skulle han vänta och vänta och kanske svälta ihjäl här? Telefonen ringde igen, men den här gången spelade det liksom ingen roll. Det viktigaste nu var hans

egna tankar om vad som kunde hända om han kraschade en fönsterruta.

– Vi får se i morgon, tänkte han. Om de inte kommer hem i natt, så gör jag det i morgon.

Han somnade och sov mycket oroligt för han var så hungrig. Han drömde att han var i TV och var en berömd professor i matematik. Sedan drömde han att hans päls var rutig och att alla såg på honom överallt, så han målade pälsen men sedan föll den av honom.

Före gryningen vaknade han och var fruktansvärt hungrig. Han låg på rygg och stirrade i taket och var alldeles tom i huvudet. Nu låg han bara där, klarvaken men utan en vettig eller konstruktiv tanke i skallen. Nu var det måndag morgon och nu måste något ske.

Han kravlade sig upp på benen. På stapplande ben och med slokande öron tog han sig fram till en av stolarna vid köksbordet.

– Upp! sa han högt till sig själv. Jag måste upp igen.

Han orkade inte hoppa.

– Upp!

Han orkade inte nu heller.

– Upp!

Och han orkade. Sedan tassarna upp på bordet. Och, hopp! Han lyckades igen. Han var uppe på bordet.

Nu mådde han bättre.

– Faktiskt är det trevlig utsikt här uppe, tänkte han.

Han såg över till det andra rummet. Ut såg han också. Där ute regnade det i dag.

Men det var ju inte för att titta på utsikten eller kolla vädret som han hade klättrat upp på köksbordet igen. Nej, det var för att nu skulle det ske. Nu skulle utbrytningen ske. Nu skulle den stora hjältemodiga bedriften utföras, som skulle göra honom omtalad i kaninkretsar för långa tider framåt.

Så slog han åter in på fantasiernas väg, och en kvart senare satt han fortfarande där och fantiserade.

Han återkom till frågan om varför han egentligen var uppe på bordet igen.

– Kanske ska jag uppskjuta utbrytningen ett tag till ändå? sa han för sig själv. Eller? Fast jag har ju bestämt mig. Men det är ganska regnigt ute om man tänker efter.

På bordet låg en enkrona.

– Jag kanske ska singla slant om saken, kom han på. Krona, jag kraschar rutan och

hoppas. Klave, jag väntar en stund med det slutliga avgörandet.

Han kastade myntet och det blev krona.

– Jag kastar en gång till för säkerhets skull, tänkte han.

Men innan han hann kasta, upptäckte han skatan i fönstret på den andra väggen. Den satt utanför på fönsterbrädan och iakttog honom.

– Har den suttit där länge? undrade han osäkert. Omöjligt att veta. Usch så obehagligt.

Nosen kändes kallare nu och hjärtat bankade. Då ringde telefonen igen, och han hoppade högt av förskräckelse. Nosen darrade och hjärtat bankade jättefort och hårt. Skatan såg på honom, och han förstod inte vad den tittade på.

Nu var telefonen tyst, men skatan satt kvar. Han var panikslagen. Skatan flög sin väg, men han kände ingen lättnad för det. Han var bara trött, utsvulten och rädd, rädd, rädd. Tankar, idéer och känslor bara rusade runt hur som helst i honom.

Då upptäckte han att nere på golvet i en vrå satt en mus och iakttog honom från sitt håll. Han fick inte ens vara i fred!

– Detta hus är ett förbannelsens hus! ropade han. Här inne blir kaniner tokiga!

Och – på fem sekunder var det gjort: Han slängde en blomkruka genom glaset så bitarna yrde. Strax var han ute på fönsterbrädan, och efter en snabb blick för att se att det inte var något vasst glas där han tänkte hoppa, var han nere på marken.

Det regnade – men han var ute.

Ute – och vid liv

Här var ingen tid att förlora! Med några raska skutt var han borta vid en hög med bräder. Några stack ut lite så att de blev skydd mot regnet. Där växte klöver intill så att han kunde stilla hungern. Vatten drack han ur några små pölar.

– Så otroligt gott! tänkte han. Friskt, rent vatten och dofterna av vått gräs och jord. Tänk så skönt att få leva i alla fall och att få vara fri och inte instängd.

Han åt försiktigt lite klöver och drack försiktigt. Det gällde ju att ta det vackert här med en mage som de senaste dygnen hade blivit helt tom.

Framåt middagstid slutade det regna. Det sken upp, och bakom ett svagt dis såg han solen.

De senaste timmarna hade han funderat över om han skulle skutta hem så fort som möjligt och ropa till alla att han levde, och att de inte behövde vara oroliga längre. Men till slut bestämde han sig för att vänta något med hemkomsten. Han hade ju varit försvunnen så länge nu, att de där hemma vid det här laget nog trodde att han var död. Han fantiserade om vad de kunde säga till varandra:

– Han har säkert blivit uppäten av en räv.

Alltså beslöt han sig för att passa på att utforska världen litegrann och se sig omkring lite, innan han återvände hem.

Det fanns mycket att ta reda på. Till exempel, vad var det för oväsen uppe i den där fågelholken? Då och då tittade en liten fågel fram, och den såg då oftast mycket rädd ut och drog sig snabbt in igen. En gång var det en liten fågel som omväxlande tittade ner på marken och omväxlande höll för ögonen med vingarna. Ganska snart försvann den in igen. Kvitter, skrik och skrån var det hela tiden.

– Vad håller de på med? undrade kaninen häpen.

Då var plötsligt en av de små fåglarna utanför holken, i luften! Men sämre flygteknik hade kaninen väl aldrig sett. Fågeln var lika mycket upp och ner som den var rätt.

– Jag känner mig nästan generad, tänkte kaninen. Jag undrar om inte till och med en

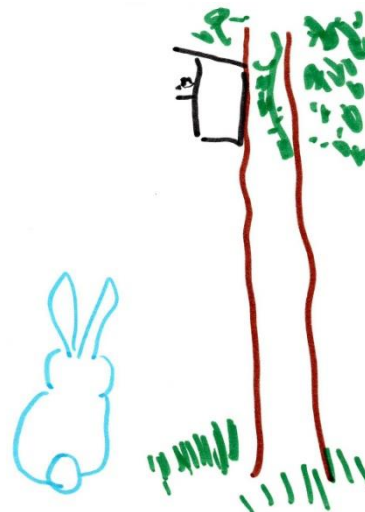
kanin skulle kunna bättre.

Fram och tillbaka flaxade den lilla fågeln.

– Nu störtar den! ropade kaninen.

Han skulle just rusa fram och ta emot den med tassarna och rädda den, när den åter kom rätt. Då var fågeln mitt inne i en buske, där den i sista ögonblicket desperat fick fatt i en liten gren med båda fötterna och blev sittande krampaktigt och snett. Där satt den sedan i nästan en timme.

Under tiden hände annat. Två andra små fåglar lämnade holken och gav sig nästan samtidigt ut i tomma intet. Under skrik och oväsen fladdrade och flaxade de. En hamnade tio meter bort på en sten, och den andra blev sittande i en björk på nedersta grenen. Där satt de sedan, tydligen förskräckta och inte vana vid vad de skulle ta sig till med nu.

Inget mer hände. Snart blev kaninen uttråkad av att vänta på vad som skulle ske härnäst, och han skuttade långsamt därifrån. Hela tiden grunnade han över vad fåglarna hade hållit på med.

Plötsligt kom han på:

– Aha. Det måste ha varit fågelungar på sitt livs första flygtur. De kanske lär sig med tiden. Men inte såg det särskilt bra ut den här gången inte.

Senare på dagen återvände han, men då fanns inga fåglar att se, och i holken var det tyst. Han antog att där var tomt nu.

En annan fråga dök upp gång på gång: Borde

han inte skutta hem så snart som möjligt?
– Har de väntat så här länge, så kan de nog vänta lite till också, tänkte han.

Han var skakig och upprörd efter den skrämmande händelsen med instängningen i huset, och han borde varva ned lite och bli i bättre balans innan han återvände.

Så gick dagen. Han åt lite klöver då och då och drack en skvätt i en bäck. Hela dagen kände han sig underlig i hela sig på ett sätt som aldrig hade hänt förut.

När kvällen kom kröp han ned under en stor, tät enbuske. Han låg länge och tänkte på olika saker. Det var inte kallt. Himlen var klar, och när mörkret kom kunde han se några stjärnor. Han tittade på dem en stund och funderade över dem. Snart somnade han och drömde att han var på rymmen.

När han dagen därpå vaknade sken solen och himlen var blå, och det blåste en svag, varm bris. Nu var han inte ensam längre. Mellan några stenar en liten bit bort bökade en igelkott i marken. Kaninen såg på intresserat en lång stund utan att igelkotten tycktes ha lagt märke till honom.

– Hallå! sa han sedan högt.

Igelkotten ryckte till, och för säkerhets skull spretade den också med nålarna.

– Jaså är det du, sa igelkotten som kände igen honom sedan tidigare.

Nu såg även kaninen att det var en bekant. Många av djuren i den här delen av skogen kände ju varandra, fast det var klart att bekantskapen i många fall, som här till exempel, var helt ytlig.

– Vad bökar du i jorden för? frågade kaninen. Letar du efter nåt eller ska du gräva ner och gömma nånting?

– Jo, ser du, jag håller på och lägger ner en telegrafkabel, svarade igelkotten och försökte se allvarlig ut.

– Nej, nej, fortsatte han och skrattade. Inte alls. Jag bökar bara som vanligt, precis som annars.

– Jaha, tänkte kaninen.

Han förstod inte riktigt men sa ingenting.

Igelkotten återgick till att böka i marken så sand och jord nästan yrde. Kaninen för sin del övergick till det kritiska tänkande som han förstått att han var mästare i. Många gånger hade han ju märkt att han tänkte ett steg längre än många andra. Just nu tänkte han på att det egentligen var ganska korkat av igelkottarna att inte leva på klöver.

– De, som är en så gammal djurart, har ju

haft gott om tid för en sån förnuftig och trevlig omställning, tänkte han. Stackars igelkott.

När han åter såg på igelkotten kände han sig lätt medlidsam.

Sedan började han tänka på världsrymden, och snart var han inne i en av favoritfunderingarna, den om planeten Kaninurius. Där härskade vita kaniner, och de hade rymdskepp, med vilka de ibland i hemlighet besökte Jorden, de hade datorer och de hade allt möjligt modernt och det var så mycket, som de hade. Till exempel hade de helautomatiska fabriker för morotsframställning.

Just när han var mitt i en intressant scen, där han styrde ett av rymdskeppen, avbröt igelkotten honom:

– Vackert väder vi har.

Igelkotten tyckte att det var trevligt att kaninen satt där under enbusken medan han själv bökade i jorden. Då hade han ju liksom lite sällskap.

– Ja verkligen, svarade kaninen som var irriterad över att tvingas lämna rymdskeppet.

– Men i går var det sämre, fortsatte igelkotten. Det regnade hela morgonen.

– Ja just det, svarade kaninen som raskt beslöt att inte berätta något om fångenskapen i huset.

– Och i morgon ska det visst bli fint också, fortsatte igelkotten mellan angreppen mellan trädens rötter.

– Han verkar inte vara särskilt språksam, tänkte igelkotten.

Sedan fortsatte han högt:

– När jag är klar här ska jag hem och fortsätta skriva på mina memoarer.

– Jaså, svarade kaninen frånvarande.

Han var åter i rymdskeppet och höll på med en svår manöver i ett gravitationsfält i närheten av en neutronstjärna.

Igelkotten fortsatte:

– Första kapitlet måste bli klart innan vintern, för då ska jag sova.

– Jaha, sa kaninen. Vad är det för nåt, amomerer?

– Memoarer, rättade igelkotten. Följ med hem och titta. Lite frukost kan jag bjuda på också.

Så kom det sig att kaninen sakta skuttade efter en igelkott hem till hans hus för att få frukost och för att få se vad han skrev, vad det nu var det hette.

Hemma hos igelkotten luktade det kaffe och rostat bröd och marmelad. Igelkottens fru

satt i telefon, och hon blängde ilsket på dem, när de bullrande kom in genom dörren och igelkotten yvigt och högljutt berättade om vad han haft för sig under veckan som gått. Han sänkte genast rösten. Sedan plockade han fram torsdagens tidning och pekade på en bild på första sidan. Den visade ett jord-skred ner i en bäck och hur en älg och några bävvar stod intill raskanten och förfärat stirrade.

– Jag såg alltihop, berättade igelkotten.

Han talade med hög röst igen, men nu hade hans fru lagt på luren och slamrade med porslin i ett skåp.

– Ja inte själva skredet förstås, fortsatte han, för det var väldigt tidigt på morgonen. Men jag såg hur det hade rasat, och hur bäverdammen hade blivit illa tilltygad och alltihop. Ja det var fruktansvärt.

Sedan språkade de en del om annat som stod i tidningen. En igelkott i Ljungdalen hade hittat en sten, som man trodde var fem miljoner år gammal.

– Den kanske har kommit från rymden någonstans, sa kaninen vars intressen ju låg mera åt det hållet.

– Ja kanske det, sa igelkotten sakta och nu var han djupt försjunken i tankar.

Därefter åt de frukost och igelkottens fru sa:

– Ta mera ost.

– Han ska väl ha mera rostat bröd?

fortsatte hon sedan. Ät mera gröt, det blir ingen middag förrän klockan fyra.

Kaninen försökte säga något om att han nog måste gå innan dess, men då förklarade igelkotten i bestämd ton att visst skulle han stanna till middag. I samma ton sa igelkotten sedan att nu skulle igelkotten berätta om sin farbrors frus bror, som hade varit med och utforskat den dittills ganska okända Gråstenssjön, och sedan skulle han visa fotoalbumet från Björkö-resan, och sedan skulle de ju titta på hans memoarer.

Igelkotten berättar mer

Efter frukosten diskade igelkottens fru, och igelkotten berättade om sin farbrors frus bror som hade varit upptäcktsresande. Fyra stora sjöar hade han utforskat, och den långa bäcken, som förenade Andsjön med Ekorr-vattnet, skulle till stor del ha varit okänd utan hans svåra och tålmodiga undersökningar. Då och då sköt igelkottens fru in några ord eller kom med ändringar, och då kunde igelkotten säga:

– Javisst ja, det glömde jag.
– Varför blev han upptäcktsresande?
frågade kaninen.

Det visste de inte och det visste inte heller farbroderns fru, fast hon ju borde veta bäst.

– Jag för min del tror, att det var för att det gick så mycket åska den sommaren då han föddes, sa igelkottens fru.

Igelkotten började stoppa sin pipa och titta ut genom fönstret. Kaninen antog att han inte höll med sin fru, men förutom det förstod kaninen ingenting.

Sedan blev det fotoalbumet från resan till Björköen. Dit hade igelkotten och hans fru varit förra våren.

De satt runt bordet, och igelkotten visade och berättade och hans fru hjälpte till.

– Där är vackert, tänkte kaninen.

Han fick se foton på konstiga berg och på intressanta stränder. Ett foto visade herr och fru igelkott på en kaj, uppställda mot kameran. De såg glada och allvarliga ut på samma gång, och bakom dem var en båt.

– Det var väl den de åkte med, tänkte kaninen.

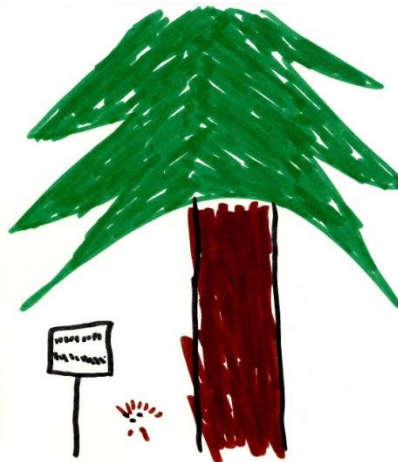
Ett annat foto visade fru igelkott uppställd framför ett stort gammalt träd, invid vilket var en skylt med en massa bokstäver som var för små för att kunna tydas.

– Det här trädet planterades för etthundra-fyrtioåttio år sen av den första igelkotten som startade reguljär båtförbindelse med Björköen, förklarade igelkotten.

– Etthundrafyrtionio, rättade fru igelkott.

– Förlåt, det blir det, sa igelkotten och fortsatte.

Så småningom försvann fru igelkott ut i köket och det började klirra igen.

– Varsågod! ropade hon en stund senare. Middan är klar.

Då reste sig igelkotten och kaninen och sträckte på benen. Klockan hade hunnit bli fyra.

– Ojdå vad den här dagen har gått fort, tänkte kaninen.

De åt middag och sedan blev det efterrätt.

– Jag måste nog börja tänka på att gå nu, började kaninen försiktigt.

– Men nej inte ska han gå nu! utropade fru igelkott. Sätt sig nu där i soffan ett tag så blir det kaffe sen. Eller lägg sig.

Kaninen satte sig. Sedan blev det kaffe, och sedan skulle igelkotten se ett program på TV om kulspetspennans korta historia. Kaninen såg också programmet, och sedan försökte han än en gång att bryta upp.

– Nej nu ska vi titta på mina memoarer, avbröt igelkotten honom.

Igelkotten gick bort till bokhyllan och tog ner tre stora pärmar.

– Han kan ju sova över här, sa fru igelkott. Här finns gott om plats. Lägg sig var han vill.

Fru igelkott gick och lade sig. Igelkotten och kaninen däremot satt uppe tills klockan var tolv.

Igelkotten började berätta:

– Första kapitlet ska handla om min uppväxt fram till skoltiden. Det handlar alltså om tiden bakom Granberget. Det var där jag växte upp. Till det kapitlet har jag samlat nog med material nu, tror jag nästan. Jag har fått min fasters fotoalbum, och så hittade vi förra

året en kappsäck med en massa gamla brev och anteckningsböcker och kvitton och annan bråte. Ja, jag har inte hunnit gå igenom alltihop ännu. Du skulle se fotoalbumet. Bladen hänger lösa, så slitet är det. Men man känner igen alla på korten. Nästan i alla fall. Nå nog om det. Jag har skrivit en hel del på kapitlet, och det håller på att ta form nu. En spännande del av kapitlet handlar om den stora skogsbranden, då all skogen på den västra sidan av berget brann upp. Det finns bilder på det förresten i fotoalbumet, men det är de sista bilderna. Sen, nämligen, när min faster hade bytt film i kameran så tappade hon kameran, och då brann den upp den också. Sen skaffade hon ingen ny kamera, förrän det året då de semestrade nere vid havet.

– Titta här hur det brinner, sa igelkotten.

Kaninen tittade på ett skrynkligt fotografi som visade en massa rök. Något annat syntes inte.

– Är det rök? undrade han.

– Rök, sa igelkotten. Överallt.

– Här är ett foto på min faster också, fortsatte han.

Från ett annat skrynkligt fotografi stirrade en okänd igelkott rakt mot kaninen. Herr igelkott fortsatte:

– Hon ställde kameran på en stubbe, och sen fick en av mina kusiner, som var hemskt liten då, trycka ner knappen med nosen. Titta, här är ett annat kort, där också han är med på ett hörn.

– Vill du höra en bit av kapitlet, hur det är tänkt att bli?

Kaninen nickade ivrigt, och igelkotten började läsa:

– Dagen efter den stora skogsbranden var vi alla samlade nere i dalgången bortanför jätte-eken. Vi var alla välbehållna. Pappa var trött och rufsig, och mamma var orolig och sprang fram och tillbaka en massa i onödan. Min faster var sotig lite överallt och hade aska på nosen för hon hade sprungit omkring och letat efter kameran, ända tills pappa tog ett fast grepp om henne och släpade iväg henne därifrån. Alla var som sagt välbehållna, och pappa berättade att han hade varit till dalens nedre ände och där hittat de två andra igelkottsfamiljerna, och även de hade klarat sig allihop. Där nere hade han förresten fått höra märkliga och fantastiska historier. En älg, berättade man, hade, när elden rasade som värst, tagit emot ett fallande träd med bara hornen och räddat två av igelkottarna från att krossas under

trädet. En bäver hade lyckats leda vattnet från en damm ut över en äng och därmed hindrat elden från att sprida sig över ängen. En räv hade, med fara för eget liv, sprungit omkring i skogen framför eldens front och väckt alla sovande. Ja, ännu mer hade pappa fått höra där nere i dalens andra ände, och han sa att där var de både ivriga att berätta och chockade och trötta. Vår familj hade klarat sig betydligt lättare och utan större dramatik (utom det där med fasters kamera förstås).

– Klarade de sig? frågade kaninen oroligt. Älgen och räven?

– Javisst. Älgen blev lite svart förstås.

Räven svedde svansen men tyckte inte att det gjorde nånting.

Därefter fortsatte igelkotten:

– Sen räknade mamma oss alla en gång till, för säkerhets skull, och avslutade med en lättad suck. Förra gången hon räknade var pappa nere i dalen, och hon glömde det ett ögonblick och blev alldeles ifrån sig. Sen gick de närmaste dagarna. Vi började bygga ett nytt hus, och vi rekognoserade och markerade nya vägar till olika platser som då och då skulle besökas. Kort sagt började livet återgå i normala banor igen. Mamma skaffade nya köksattiraljer och annat i stället för dem hon förlorade, och efter två veckor var det nya huset färdigt, och då var det en liten invigningsfest. Bara inom familjen förstås. Branden hade ju blivit en svår olycka för många, och det passade kanske inte med nåt hejdundrande kalas just i det läget. Sen blev det höst och vinter och sen blev det sommar igen.

– Ja, vad tycker du? frågade igelkotten.

– Spännande, sa kaninen. Blev det ny skog sen? Jag menar där det hade brunnit?

– Visst, det växte så det knakade i askan efter den gamla skogen. Vi var där och tittade, frugan och jag, förrförra året. Det går inte känna igen sig. Ska vi ta en kopp te innan vi fortsätter? Kapitel två sen ska handla om min skoltid, men det tänker jag skriva sist, för det var en så tråkig tid.

De drack te, och igelkotten plockade fram skorpor och ost.

- Vad han verkar ha varit med om mycket, tänkte kaninen. Och vad han verkar vara nöjd.

Det började bli mörkt ute.

Efter teet gick de igenom resten av igelkottens tre pärmar. Ibland stannade han upp och läste ett stycke medan kaninen andäktigt hörde på. Ibland bläddrade de snabbt vidare. När igelkotten slog igen den tredje pärmen var klockan tolv på natten.

- Sådärja! utropade igelkotten. Så långt har jag kommit. Som du ser är det mycket renskrivning och detaljarbeten kvar, men huvudragen är klara. Vad tror du? Blir det nåt att läsa för andra?

- Det verkar bli jättebra, sa kaninen. Verkligen.

Han kände sig upprymd av alla dessa äventyr och trevligheter som han fått höra om.

Innan igelkotten gick in till sängkammaren, där fru igelkott hördes snarka, sa man godnatt till varandra.

Kaninen låg länge vaken. Han tänkte att om han en dag skulle skriva memoarer, så skulle det nog räcka med ett, eller kanske två, pappersark. Han suckade, och sedan fantiserade han om rymdskepp en stund innan han somnade.

En spännande väg

När han vaknade sken solen in i rummet, och genom fönstret syntes en klarblå himmel. Herr och fru igelkott hördes då och då prata utanför huset. Kaninen steg upp ur sängen, putsade till pälsen lite och gick ut.

– Nejmen godmorgon godmorgon! utropade fru igelkott.

– Hoppas han har sovit gott, fortsatte herr igelkott.

De höll på och påtade i trädgårdslandet.

– Ja vi tog en vända i landet, sa igelkotten. Det är väl bäst att passa på när det är så vackert väder.

Det var verkligen en strålande dag, och det var redan varmt fast det var tidigt på förmiddagen. Det blåste en svag vind.

Kaninen erbjöd sig att hjälpa till. Han fick låna en kratta och började sedan kratta gångar. Fru igelkott försvann in i huset. Herr igelkott sa några ord ibland, men annars var han tyst och tycktes koncentrera sig på att gräva, rycka och rensa.

Efter en stund blev det frukost, ute i det fria.

– Vilken underbar morgon, tänkte kaninen.

Efter frukosten förklarade han att nu måste han ge sig iväg.

– Ja det var verkligen trevligt det här, sa han.

– Ja han måste komma hit fler gånger, sa fru igelkott.

– Ja kom hit snart igen så ska jag visa min växtsamling, sa herr igelkott. Och sen måste vi ju titta på näckrosorna nån gång också.

– Ja tack då så hemskt mycket, sa kaninen.

Precis när han skulle gå, kom fru igelkott:

– Ta den här ryggsäcken med sig. Han får den. Den har varit makens, men han använder den aldrig.

– Får jag ...? sa kaninen glad och häpen.

– Javisst ta den, sa herr igelkott. Slit den med hälsan.

– Jag lade i lite morötter och sallad, tillade fru igelkott.

Kaninen trodde knappt att det var sant, och när han sakta skuttade iväg från den trevliga, vänliga och omtänksamma igelkottsfamiljen kände han sig mycket glad och mycket vemodig.

Efter en stund delade sig plötsligt vägen i tre

mindre vägar, vilka gick åt var sitt håll. Han stannade tvärt.

– Ojdå, hur ska jag göra nu? sa han för sig själv. Här måste fattas ett beslut.

Vid vägskälet fanns en platt sten. Där satte han sig och öppnade ryggsäcken.

– Åh, vilka fina morötter hon har skickat med!

Där i ryggsäcken hittade han också sylt och bröd.

– Det här får jag hushålla med, sa han högt och tog fram en morot och stängde sedan ryggsäcken om resten.

Därefter hängde han på sig ryggsäcken igen. Moroten slängde han rakt upp i luften så högt han kunde. När den åter föll ned på marken så pekade morotens spets längs vägen åt vänster.

– Jaha, då går jag väl ditåt då, sa han. Tur att den inte pekade tillbaka för då hade jag tvingats kasta en gång till.

Så åt han upp moroten och gick.

Den nya vägen visade sig bli både intressant och omväxlande. Den kunde, rätt som det var, runda ett jättestort klippblock, bakom vilket öppnade sig en fantastisk vy över en dal som han aldrig förr hade sett. Eller så kunde den arbeta sig in i den tätaste, mest lummiga och vildvuxna skog för att strax därpå följa stranden av en liten trevlig sjö.

Dessa trakter hade han aldrig förr varit i och heller aldrig hört talas om. Till vänster hade han nu den högsta och mest våldsamma bergvägg han någonsin sett, och till höger ringlade en liten strid bäck längs vägen. Så kom en bro över bäcken, och vips var han på den andra sidan. Nu försvann stigen åter in i en tät skog, vilken snart var passerad, och nu gick den på plankor över en myr. Snart hade vägen sökt sig tillbaka till den lilla bäcken igen, eller om det var tvärtom. Bäcken mötte snart en annan bäck. Denna var betydligt större, och tillsammans blev de rätt så stora.

– Är det en flod nu? undrade kaninen. Kanske inte riktigt, men en å är det antagligen.

Och, strax därefter:

– Men nej! Vilket vattenfall!

Ån, eller vad det nu var, kastade sig

plötsligt ut över ett högt klippstup, och med ett oerhört dån försvann vattnet nedför en avgrund tills det skummande och skvättande slog ned intill en klippa.

Försiktigt och andäktigt, och även med en aning förskräckelse, följde kaninen stigens slingrande krumbukter nedåt, tills han var nere där vattnet landade, eller hur man nu skulle uttrycka saken. Där satte han sig varsamt på klippan. Vilket dån! Vatten och skum yrde. Aldrig hade han sett något liknande. En lång stund satt han där och såg på det snabbt och våldsamt fallande vattnet, tills han kände sig lätt omtumlad och det kändes som om allting rörde sig. Då reste han sig stapplande, och sedan följde han stigen vidare under återkommande pauser då han tittade bakåt på vattenfallet.

– Undrar om igelkottens fester har varit här nån gång med kameran? tänkte han.

När han hade kommit så långt att dånnet inte längre hördes, satte han sig och öppnade ryggsäcken. Högt sa han för sig själv:

– Dagens lunch. Eller kanske middag. Hungrig är jag i alla fall, och gott ska det bli.

Konstigt nog var han inte det minsta rädd, trots att han nu var långt borta i helt okända trakter.

Två gånger hade han mött andra vandrare. Först var det en älg och sedan en hel familj grävlingar. En ekorre, som verkade ha väldigt bråttom, hade sprungit förbi honom också.

Men nu hade han gått långt och var trött och behövde både äta och vila en stund. Frågan om han skulle återvända hem, och i så fall när, den hade han inte ens tänkt på. Han var lugn. Fru igelkotts matsäck skulle räcka i många dagar, och detta faktum var allt som behövdes just nu.

Värdshuset

Efter lunchen, eller om det var middag, fortsatte han. Han gick och gick. En ekorre till såg han, men den här verkade inte ha lika bråttom. Vägen var fortfarande omväxlande och spännande. På ett ställe gick den på en klippavsats, och han vågade inte kika ner. På ett annat ställe var det jättehög vass på båda sidor, och han hörde några änder snattra med varandra. Så plötsligt, när vägen åter hade svängt runt en klippa, var där ett hus mellan träden. "Värdshus" stod det på en skylt. Han gick fram och knackade på dörren. Ingen svarade. Då knackade han igen, och ingen svarade nu heller. Då öppnade han dörren och gick in.

Där inne var stolar och bord. Det var dunkel belysning. Längst in i rummet fanns en öppen spis, fast det var ingen eld i den. Han såg inte till en enda levande varelse, men det hördes klirr och andra ljud från köket. Det lät trevligt. Han satte sig vid ett bord längst in. Efter en stund var han långt borta i fantasier, och han hade nästan glömt var han befann sig, då en vänlig röst sa:

– Vad önskas?

Häftigt ryckte han till, insåg var han var och tittade upp. Rösten tillhörde en kaninfröken, som nyfiket och lite otåligt såg på honom.

– Vad kostar ett glas hallonsaft och en mazarin? frågade kaninen.

– Två kronor, svarade den vänliga rösten som faktiskt inte var otålig.

– Annars har vi dagens special, fortsatte

den. Jordgubbstårta och körsbärssaft för en krona.

– Tack det tar jag, sa kaninen. Men jag har inga pengar. Kan jag diska i stället för att betala, eller finns det kanske nåt annat jag kan göra?

– Jag ska höra efter, sa den vänliga rösten och försvann.

Strax var den tillbaka och sa:

– Det går bra. Ni kan få komma hit och hjälpa till i köket i morgon förmiddag, i stället för vår ordinarie, som är sjuk.

Det lät bra. Han undrade vad en "ordinarie" var för något, men det fick han väl veta.

Jordgubbstårten var fantastisk, och godare saft hade han aldrig druckit.

Sedan flyttade han in i ett lite mindre rum där man kunde titta på TV. Först var det ett program om morotsodling, och sedan var det nyheter fast inget särskilt hade hänt. Sedan var det frågesport, och sedan var det vanlig sport. Det var roligare med frågesport.

Sedan kom ett program som hette "Kvällssamtal", och där var det en kanin som frågade en annan kanin hur det kändes att komma hem efter så många år. Den där kaninen, som tydligen hade kommit hem, verkade inte vara särskilt intresserad av vare sig det eller något annat. Han ville visst bara prata om sitt nya "projekt", vad det nu var.

Det var nu många andra på värdshuset också. En del pratade, och andra satt och rökte, och några hade kommit in till honom och såg på TV-programmet om den där kaninen, som inte verkade vara särskilt intresserad av någonting.

Så var TV-programmet slut. Han tassade bort till hörnet där den vänliga rösten fanns och sa:

– Nu går jag, men jag kommer och hjälper till i köket i morgon som jag lovade.

– Javisst, välkommen åter herr ...? sa rösten frågande.

– Nilsson, sa kaninen. Hassan Nilsson.

Han kom ut och gav sig iväg till en trädunge en bit bort. Det var en varm kväll. Det var sent och det hade blivit mörkt. Han kurade ihop sig under en gran, och han tänkte att det var allt mycket bättre att sova så här än att sova på värdshuset. Förresten, i så fall hade de väl tvingat honom att jobba i köket minst hela dagen, och det trodde han inte att han ville.

Även den här natten kunde han se stjärnor. Han låg och tittade en stund på några av dem, och sedan tänkte han på henne med den vänliga rösten. Sedan somnade han. Det hade varit en mycket lång dag.

Nästa morgon vaknade han ganska tidigt och gav sig genast iväg till värdshuset för att arbeta av jordgubbstårten och körsbärssaften från i går. En nervös och magerlagd pingvin tog emot honom och visade vad han skulle göra.

Först fick han skära bröd i skivor, och sedan fick han skära gurka i skivor och sedan tomater i skivor och två olika sorters korv i skivor och ost i skivor. Sedan blev det potatis i skivor och lök i skivor, och han började förstå att det hela gick ut på att göra skivor av allting.

Det var ganska trevligt här. De hade en radio som var på och det var ett program med musik från något land långt borta. Han var inte ensam heller. En andra pingvin och en gammal ekorre med grå morrhår sysslade med olika saker. De hämtade kastruller och diskade slevar och hämtade en stol och lade undan saker i lådor och vislade och mycket annat. Här hände ganska mycket. En kanin med glasögon gick ibland förbi med ett papper i tassan och ibland med något paket i tassan och ibland med bara en penna. Ibland såg man honom prata i telefon. Ja här var faktiskt riktigt intressant och inte alls så

tokigt att vara. Men henne med den vänliga rösten såg han inte till.

Någon gång framåt dagen kom den nervösa pingvinen och sa:

– Ja herr Nilsson, nu har Ni verkligen gjort rätt för Er. Ät nu lunch här med ekorren och de andra så kan Ni gå sen. Ni har verkligen varit oss till stor hjälp. Jag vet rakt inte hur vi skulle ha hunnit med allt det här i dag utan Er hjälp. Så tur att Ni ställde upp. Kan vi ringa Er om vi behöver nån mer extra hjälp framöver? Kan jag ta Ert telefonnummer?

– Tack men nej, stammade kaninen överraskad. Jag menar. Jag kommer att vara bortrest den närmaste tiden så det kanske blir lite svårt.

Sedan fortsatte han:

– Men kanske vi kan göra så att jag ringer er, om jag får tillfälle?

De bestämde så och han fick ett litet kort. På kortet fanns ett fotografi av värdshuset och ett telefonnummer.

Så åt han lunch, sa hejdå till ekorren med de grå morrhåren och de övriga, stoppade kortet i ryggsäcken och gick.

Med raska skutt gav han sig av vidare längs den omväxlande vägen. Snart korsade han en liten bäck. Snart en till. Han passerade längs en sjö, han kom upp på ett berg och ned i en dal och upp på ett berg och ned i en dal igen. Sedan korsade han en bäck till och då stannade han, öppnade ryggsäcken och tog fram av fru igelkotts proviant. Ååh, hur han älskade dem, och hur han beundrade dem! Han fick tårar i ögonen och på nosen när han tänkte på fru igelkott och herr igelkott.

– Undrar vad de gör just nu? tänkte han. De är väl i trädgårdslandet och påtar förstås, och i kväll ska han väl sitta och röka och titta i fasterns gamla fotoalbum.

Kaninen suckade och åt, och han var glad och ledsen samtidigt. Snart gick han vidare.

Efter ett par timmar var där plötsligt vid sidan av vägen ett postkontor! Han gick in, skuttade fram till disken och frågade:

– Finns det nån post-restaurang till herr Hassan Nilsson?

– Poste Restante menar Ni, sa någon med en stor yvig kjol på andra sidan disken, och försvann.

– Just det, mumlade kaninen.

Snart var den stora yviga kjolen tillbaka:

– Nej tyvärr, vi har inte fått nåt.

– Tack, sa kaninen och gick mot dörren.

Men just som dörren skulle slå igen bakom honom ropade en annan röst:

– Herr Nilsson! Herr Nilsson! Ett ögonblick, vänta!

Han hejdade sig och vände sig om, och någon kom rusande med ett stort brev:

– Här, herr Nilsson, förlåt oss, vi såg inte, vi håller på att organisera om. Jag hoppas att Ni ursäktar oss!

Det var ett brev till honom. Ett brev! Det var vitt och rött och det vackraste brev han hade sett. Han stod ensam på gruset utanför postkontoret och höll brevet framför sig med tassarna.

– Det måste vara hon! tänkte han. Det måste vara från henne. Hon har skrivit till mig!

Hjärtat bankade, och han var alldeles het om nosen. Han skuttade bort till en trädunge där han fick vara ensam. Varsamt och upphetsat och darrande öppnade han det vackra vita och röda brevet. Det var reklam.

– Bäste herr Nilsson, läste han. Passa på att utnyttja vårt fantastiska erbjudande ... bla bla ...

Eftersom han inte visste, om det var tillåtet att kasta bort brev som man fått, stoppade han det för säkerhets skull i ryggsäcken.

Den natten sov han under en liten låg, bred och yvig gran. Det hade börjat blåsa. Han drömde om köket på värdshuset, och snart drömde han att någon hade lagt upp honom på en bänk och gjorde skivor av honom.

Han vaknade och det var efter midnatt. Det var inte kallt, men det var kusligt.

Genom ett hål i gran-taket kunde han se himlen. Även i natt kunde han se några stjärnor, men bara ibland, eftersom mörka moln drev med vinden över himlen och tidvis skymde stjärnorna.

En röd månskära hade stigit upp över horisonten.

Han kikade mellan grenarna och såg ut över landskapet.

– Usch så hemskt det ser ut! tänkte han förfärat. Kolsvarta trädkonturer och en massa mörka, konstiga saker som man inte ser på dagen.

Han blundade. Sedan kröp han in till mitten av utrymmet under granens grenar. Efter en stund makade han sig lite åt sidan, så att han fick fri sikt mot månskäran genom en öppning mellan några grenar.

– Vilken intressant sak, tänkte han. Finns det kaniner på månen tro? Hur långt bort kan den vara?

Han visste att det på sina håll pågick diskussioner då och då angående möjligheten, eller omöjligheten, att bygga en månrocket. Han fantiserade:

– Tänk om jag fick följa med i besättningen i den första raket!

Han såg för sitt inre tidningarna:

– Den första kaninen har landat på månen!

När han klev ur rymdskeppet och skuttade ut på månens yta skulle han säga:

– Ett litet skutt för en kanin men ett stort för kaninsläktet.

Naturligtvis skulle han ha en sådan där rymddräkt som han hade sett.

– Det finns säkert rymddräkter för kaniner också, tänkte han.

Plötsligt föll en regndroppe på hans nos, och han ryckte till och glömde att tänka på månen eller rymdskepp.

Nu såg han inga stjärnor och ingen månskära längre, utan det var bara grått och mörkt. Ibland föll en regndroppe ned mellan granens grenar, och fortfarande blåste det.

Det var omöjligt att sova mera i natt tydligen. Snart tänkte han på sin mamma och de andra kaninerna, men det ämnet kom han snart bort ifrån och var ombord på ett rymdskepp igen. Den här gången var destinationen Mars.

Så gick en lång natt utan mycket sömn men med många äventyr i fantasin. Det slutade blåsa och det regnade inte längre. Kaninen satt nu med trötta ögon utanför granen på en sten och såg mot öster. Gryningsljuset började komma och horisonten var ljus. En annan lysande himlakropp syntes också nu. Det var Venus, visste han, och det är en planet och alls ingen riktig stjärna. Ibland, som nu, kallas den morgonstjärna, och andra perioder kallas den aftonstjärna. Vacker var den i alla fall.

Två timmar senare var solen uppe, och kaninen satt fortfarande på sin sten. På olika saker funderade han. Allt möjligt passerade revy. Solen började värma och det skulle tydligen bli en ny vacker dag. Slutligen hade en trött kanin somnat igen.

Till havet

Solen stod högt på himlen när han vaknade igen. Sedan han med tassarna gnuggat sömnen ur ögonen vände han sig om mot ryggsäcken för att ta fram lite frukost. Men! Vad nu då. Han såg dubbelt! Där var två ryggsäckar. Han gnuggade ögonen igen, länge och väl den här gången, och så tittade han. Det var fortfarande två ryggsäckar.

– Hallå, sa plötsligt någon bakom hans rygg.

Han hoppade till och vände sig häftigt om. Bakom en stubbe satt en lite grånad kanin med vänligt utseende och tittade på honom.

– Hej kompis, sa den nye. Jag tar för givet att du också är på luffen.

Hassan fick inte fram ett ljud.

– Själv är jag på väg ner mot havet och klipporna och sandvidderna, fortsatte den nye. Jag brukar försöka ta mig dit en tur vart eller vartannat år.

– Vad gör du där? fick Hassan osäkert fram.

– Jo, jag brukar sitta och titta ut över havet ett par tre dagar i sträck, fortsatte den nye. Då förstår jag en del saker som inte går förstå annars.

Hassan undrade för sig själv vad det var som skulle förstås, men han sa ingenting.

När kvällen kom hade de blivit bekanta med varandra, och Hassan kände sig ett ögonblick som om han nu var luffare på riktigt. De hade bestämt att dagen därpå starta den tre dagar långa färden ned till havet och klipporna och sandvidderna. Hassan hade sett klippor, men han hade aldrig sett vare sig en sandvidd eller havet.

Han sov oroligt den natten. Han drömde att alla vägar slutade vid stup. Sedan drömde han att månen blev större och större och föll ned mot honom. Då vaknade han och kunde inte somna om. Än en gång vakade han in gryningen och såg både en månskära och den ljusstarka Venus. Hans nye bekantskap snarkade ljudligt bakom sin stubbe.

Tidigt på morgonen satte de igång med den långa vandringen ned till havet. Den grånade kaninen gick först. De hade båda ryggsäck på ryggen. Hassan hade ju inte sovit mycket den natten, och han var fruktansvärt trött och

snubblade lätt ibland på stenar och rötter på stigen. De gick och gick under vad som föreföll som en evighet, och de sa inte ett ljud på hela tiden.

När solen började stå ganska högt på himlen stannade de och åt ur sina ryggsäckar. Den grånade kaninen hade en enorm packning med proviant som såg ut att kunna räcka i flera veckor. De sa inte mycket medan de åt, och sedan bar det av igen. Mitt på dagen åt de och sedan två gånger till innan det började skymma.

Den natten sov Hassan som en stock, och han vaknade inte en enda gång ens av den grånade kaninens snarkningar.

Dagen därpå var ungefär som den första, och de gick och gick och gick. De pratade inte mycket nu heller. En väldigt tråkig väg var det också förresten. Den gick över ängar och genom skogar. Inget annat. Först var det en äng och så kom en skog. Sedan kom det en äng och så en ny skog. Det var inte som under Hassans första dagar. Inga vattenfall, inga bergsstup och inga ringlande krokar längs vackra sjöar. Nej, ängar och skogar.

Den natten sov han nästan ingenting igen. Han låg och funderade på vad som var viktigast för en kanin, och det var en väldigt svår fråga, och han kom fram till att det hade han egentligen inte en aning om. Framåt gryningen somnade han och väcktes snart av den grånade kaninens alltför käcka tillrop.

Snart var de på väg, och nu började det hända saker. Han hade inte någonsin brukat bry sig särskilt mycket om hur fåglar ser ut, men det var faktiskt uppenbart att de var av en annan modell här. De var vita och stora och högljudda och fräcka. Det var en annan doft i luften också, lite starkare än tidigare. Och så började det bli en massa klippor och stenar.

Och så plötsligt, när de hade tagit sig upp på en klippa, fick Hassan för första gången se havet! Vilken storslagen syn! Långt, långt bort sträckte det sig. Hur långt som helst. Inget land syntes därborta. Här kunde man tala om vatten. Och vatten. Vågorna var inte dåliga heller. Stora och tunga rullade de mot

klipporna vid stranden. När vågorna slog i klipporna så dånade det, och vatten sprutade rakt upp i luften och vitt skum yrde.

Hassan blev bara sittande mållös och glömsk. Han såg hur våg efter våg kom rullande långt, långt bortifrån fjärran.

– Varifrån kommer de? undrade han för sig själv.

Det var bara vatten och vatten hur långt som helst. Långt därute kunde han se vita skumtoppar på vågorna. När han lät blicken fortsätta riktigt långt, så tycktes till synes oändligt långt borta vattnet ta slut. Där började molnen i stället, och de växte sedan upp i himlen. Hassan var förstummad, häpen och andaktsfull.

– Jaså detta är havet, tänkte han.

Där satt så två kaniner på var sin klippa tills solen gick ned. Då tog de sig tillbaka en bit inåt land, in i en liten skog, för att finna en plats för att sova.

Då blev hans tystlåtna grånade kamrat mera pratsam, och den kvällen berättade den grånade kaninen allt han visste om havet. Han berättade hur stort det var, och var det började och slutade. Han berättade hur stora vågorna kunde bli, och att ibland kunde det även hända att den stora vattenytan var helt stilla och lugn. Han berättade om de stora vita fåglarna och om skummet som yrde. Tills långt in på natten satt de och talade om havet.

Nästa dag satt de åter på var sin klippa och såg hela dagen ut över det väldiga, starka och hemlighetsfulla havet.

Efter en lugn natts sömn fortsatte även nästa dag på samma sätt.

Den dagen gjorde de också en lång tur på en sandstrand.

– Tänk så mycket sand, sa Hassan för sig själv.

På morgonen därefter sa den grånade kaninen att det räckte nog nu för den här gången. Han ämnade fortsätta söderut en bit och undrade om Hassan hade lust att följa med.

Men vår vän hade andra planer och tackade vänligt och bestämt nej. Han tackade den grånade kaninen för allt som han hade fått se och höra talas om de senaste dagarna. Sedan förklarade Hassan att han tänkte söka sig tillbaka en bit längs den väg de kom. Han sa inget mer och de skiljdes.

Han ämnade ta sig tillbaka och ta in några dagar på det där värdshuset. Om de frågade honom närmare om vem han var, så tänkte han presentera sig som upptäcktsresande.

* * *

Efterord

En instängd kanin i ett övergivet hus var handlingsförlamad. Iaktogs av en mus. Rymma eller dö det var frågan, "rätt eller fel" den största plågan. Till sist gav han upp och en fönsterruta krossades till grus.